

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 171/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. G., R., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom a rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 8 C 31/2010 z 23. septembra 2010 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 Co 309/2011 z 24. októbra 2011, uznesením Okresného súdu Čadca č. k. 8 C 31/2010-344 z 24. januára 2011 a uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co 312/2011-365 z 24. októbra 2011, ako aj postupom predchádzajúcim ich vydaniu, uznesením Okresného súdu Čadca č. k. 8 C 31/2010-408 z 27. júna 2011 a uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co 313/2011-368 z 24. októbra 2011, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. G. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. februára 2012 doručená sťažnosť Ing. M. G., R. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného

porušenia jeho základných práv podľa čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a rozsudkom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 C 31/2010 z 23. septembra 2010 (ďalej len „rozsudok z 23. septembra 2010“) a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 309/2011 z 24. októbra 2011 (ďalej len „rozsudok z 24. októbra 2011“), uznesením okresného súdu č. k. 8 C 31/2010-344 z 24. januára 2011 a uznesením krajského súdu č. k. 5 Co 312/2011-365 z 24. októbra 2011, ako aj postupom predchádzajúcim ich vydaniu, uznesením okresného súdu č. k. 8 C 31/2010-408 z 27. júna 2011 a uznesením krajského súdu č. k. 5 Co 313/2011-368 z 24. októbra 2011, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 10 C 38/2005 z 31. októbra 2006 (ďalej len „rozsudok z 31. októbra 2006“) uložil odporcovi v predmetnom konaní Mestu Č. (ďalej len „odporca“) prvým výrokom povinnosť zaplatiť M. M. – B. S. (ďalej len „navrhovateľ“) sumu 29 160 000 Sk s 9 % ročným úrokom z omeškania od 26. mája 2005 do zaplatenia, druhým výrokom návrh v časti o zaplatenie sumy 324 000 Sk zamietol, ďalším v poradí tretím výrokom zaviazal odporcu uhradiť na účet okresného súdu súdny poplatok v sume 200 000 Sk a štvrtým výrokom ho zaviazal na účet právneho zástupcu navrhovateľa uhradiť trovy konania v sume 363 295 Sk do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

Odporca podal proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 10 C 38/2005 z 31. októbra 2006 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 9 Co 25/2007 zo 17. septembra 2007 (ďalej len „rozsudok zo 17. septembra 2007“), ktorým uvedený rozsudok, pokiaľ ide o prvý výrok, zmenil tak, že odporcu zaviazal uhradiť navrhovateľovi sumu 29 160 000 Sk a zostávajúce výroky tohto rozsudku potvrdil, a zároveň odporcu zaviazal uhradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania v sume 170 936 Sk. Rozsudok okresného súdu z 31. októbra 2006 v spojení s rozsudkom krajského súdu zo 17. septembra 2007 nadobudol právoplatnosť 3. decembra 2007 a na základe nich účastníci tohto konania uzatvorili 10. júla 2008 dohodu o urovnaní.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal v predmetnej veci mimoriadne dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 4 M Cdo 23/2008 z 21. decembra 2009 rozsudok okresného súdu z 31. októbra 2006 okrem výroku o zamietnutí návrhu v časti o zaplatenie sumy 324 000 Sk a rozsudok krajského súdu zo 17. septembra 2007 okrem výroku, že prvostupňový rozsudok zostáva v časti zamietnutia žaloby vo zvyšku nedotknutý, zrušil a vec vrátil v rozsahu zrušenia okresnému súdu na ďalšie konanie.

Konanie v predmetnej veci bolo ďalej okresným súdom vedené pod sp. zn. 8 C 31/2010, v ktorom rozhodovala tá istá zákonná sudkyňa ako v pôvodnom konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 38/2005.

Sťažovateľ, ktorý bol v tom čase poslancom Mestského zastupiteľstva mesta Č. a podávateľ podnetu na podanie mimoriadneho dovolania Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, podaniami z 24. júna 2010 a 29. júna 2010 navrhol, aby okresný súd rozhodol, že ako vedľajší účastník môže vstúpiť do konania sp. zn. 8 C 31/2010. V konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 38/2005 bolo uznesením okresného súdu zo 6. júna 2006 v znení uznesenia okresného súdu z 1. augusta 2006 rozhodnuté o priznaní oslobodenia navrhovateľa od súdnych poplatkov v celom rozsahu. Sťažovateľ ako vedľajší účastník doručil okresnému súdu 13. septembra 2010 návrh na odňatie priznaného oslobodenia od platenia súdnych poplatkov navrhovateľa z dôvodov v ňom uvedených.

Sťažovateľ ako vedľajší účastník doručil okresnému súdu 16. septembra 2010 pred pojednávaním „dôkazný návrh“ zo 14. septembra 2010. Okresný súd sťažovateľovi pred uskutočnením pojednávania doručil kópiu podania odporcu označeného ako vzájomný návrh z 13. septembra 2010. Na pojednávaní uskutočnenom 16. septembra 2010 na okresnom súde bol sťažovateľovi krátkou cestou doručený rovnopis podania navrhovateľa označeného ako späťvzatie návrhu a vyjadrenie k vzájomnému návrhu zo 14. septembra 2010, zároveň bol na tomto pojednávaní podaný návrh na vylúčenie vzájomného návrhu odporcu na samostatné konanie. Sťažovateľ doručil k rukám predsedu okresného súdu 20. septembra 2010 vyjadrenie k vzájomnému návrhu podanému odporcom, v ktorom

namietal porušenie základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi. Porušenie uvedeného základného práva namietal aj sťažnosťou z 21. septembra 2010, o ktorej ústavný súd rozhodol v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 414/2010. Vo svojom uznesení v tejto veci ústavný súd konštatoval, že sťažnosť bola podaná predčasne a sťažnosťou na porušenie základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi sa môže zaoberať až po právoplatnom skončení veci samej.

Okresný súd následne v predmetnej veci rozhodol rozsudkom z 23. septembra 2010 tak, že súhlasí so späťvzatím návrhu navrhovateľom na zaplatenie 967 934,67 € (29 160 000 Sk) a konanie zastavuje. Ďalej okresný súd vzájomný návrh odporcu, aby bolo určené, že dohoda o urovnaní z 10. júla 2008 a kúpna zmluva v nej obsiahnutá, ktorej vklad bol Správou katastra Č. povolený 11. augusta 2008 pod č. V 2335/2008, sú neplatné, zamietol. Taktiež okresný súd zamietol aj tú časť vzájomného návrhu, ktorým odporca žiadal určiť, aby navrhovateľ bol povinný zaplatiť odporcovi sumu 199 163,51 € (6 000 000 Sk), sumu 17 733,22 € (534 231 Sk), vydať pozemky v katastrálnom území Č. parc. č. CKN 1754/70 o výmere 1994 m² – zastavané plochy a nádvoria a parcelné číslo CKN 1149/12 o výmere 2032 m² – ostatná plocha, alternatívne zaplatiť odporcovi peňažnú náhradu v sume 200 619,83 € (6 043 873 Sk) a hradiť trovy konania, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň súd zaviazal odporcu povinnosťou hradiť navrhovateľovi trovy konania vrátane trov právneho zastúpenia v sume 5 981,08 € na účet právneho zástupcu navrhovateľa do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

Proti rozsudku okresného súdu z 23. septembra 2010 podal odvolanie odporca i sťažovateľ. Sťažovateľ bol uznesením z 24. januára 2011 okresným súdom zaviazaný zaplatiť v lehote 3 dní od doručenia uznesenia súdny poplatok za podané odvolanie v sume 25 150 €, proti ktorému podal 8. februára 2011 odvolanie. Podaním zo 16. februára 2011 požiadal okresný súd o oslobodenie od súdneho poplatku a v prílohe svojho podania z 25. februára 2011 predložil okresnému súdu potrebné podklady. Okresný súd uznesením z 27. júna 2011 odporcovi a sťažovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov nepriznal, sťažovateľ sa však proti tomuto uzneseniu podaním z 28. júla 2011 odvolal.

Krajský súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom z 24. októbra 2011 vo veci samej tak, že rozsudok okresného súdu z 23. septembra 2010 v častiach napadnutých odvolaniami odporcu a sťažovateľa vrátane výroku o náhrade trov prvostupňového konania potvrdil a zároveň odporcovi a sťažovateľovi uložil povinnosť nahradiť solidárne navrhovateľovi trovy odvolacieho konania v sume 1 516,73 € do 3 dní na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

Uznesením č. k. 5 Co 312/2011-365 z 24. októbra 2011 krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu z 24. januára 2011 (o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie sťažovateľovi) a uznesením č. k. 5 Co 313/2011-368 z 24. októbra 2011 potvrdil uznesenie okresného súdu z 27. júna 2011 (o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov odporcovi a sťažovateľovi), pričom obe uvedené uznesenia nadobudli právoplatnosť 29. decembra 2011.

Rozsudok okresného súdu z 23. septembra 2010 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 24. októbra 2011 nadobudol právoplatnosť 29. decembra 2011.

Sťažovateľ ďalej v rámci odôvodnenia svojej sťažnosti uviedol:

«Zákonným sudcom je sudca, ktorý splňa zákonom určené predpoklady pre funkciu sudcu. Na určenie totožnosti zákonného sudcu je právne významná hore uvedená podmienka ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a o doplnení niektorých zákonov, podľa ktorej za zákonného sudcu treba pokladať sudcu určeného v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

Podľa Občianskeho súdneho poriadku vzájomná žaloba nebude prípustná ani v prípadoch, keď predmet konania vymedzený vzájomným návrhom bude k doposiaľ prejednávanému predmetu konania vo vzťahu prejudiciality. Ak by napr. proti pôvodne podanej žalobe na plnenie podal vzájomný návrh žalovaný v tom zmysle, že požaduje určenie, že zmluva, na základe ktorej sa žalobca domáha plnenia, je neplatná, pôjde o typickú prejudiciálnu otázku, ktorú si musí súd samostatne posúdiť bez toho, aby takúto otázku pojal do výroku svojho rozhodnutia. Takýto vzájomný návrh bude neprípustný. Rovnako vzájomný návrh nebude prípustný v tých prípadoch, ak by uplatnený nárok

žalovaného do tej miery skutkovo nesúvisel s uplatneným nárokom žalobcu, že by sa vec mala prideliť do iného súdneho registra, čo by porušovalo ústavný princíp neodňateľnosti svojmu zákonnému sudcovi.

V tomto prípade sú konania vo vzťahu prejudiciality. Najmä však vzájomný návrh odporcu skutkovo a ani právne nesúvisí s uplatneným nárokom navrhovateľa. Dokazovanie vo veci bude potrebné vykonať úplne iným smerom, čo naruší i zásadu hospodárnosti občianskeho súdneho konania. Je evidentné, že bol porušený ústavný princíp „neodňateľnosti svojmu zákonnému sudcovi“, keď takýto vzájomný návrh nebol vylúčený na samostatné konanie a najmä keď neprešiel elektronickou podateľňou s náhodným výberom, čo znamená porušenie zákonných ustanovení ako aj interných predpisov súdu, v čom vidí sťažovateľ porušenie svojho ústavného práva v postupe Okresného súdu Čadca a Krajského súdu v Žiline.

Na základe uvedeného sťažovateľ namieta, že vec nebola uvedeným postupom Okresného súdu Čadca pridelená zákonnému sudcovi a tým bolo porušené základné právo účastníka konania „nebyť odňatý zákonnému sudcovi“. Zákonný sudca určený náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov na začiatku konania je tým jediným zákonným sudcom pre celé konanie až do právoplatného skončenia veci.

Na základe vyššie uvedeného postupu a rozhodnutí Okresného súdu Čadca a Krajského súdu v Žiline došlo k porušeniu práva sťažovateľa „nebyť odňatý zákonnému sudcovi“ upraveného v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky...

Sťažovateľ považuje postup a rozhodnutia tak Okresného súdu Čadca ako aj Krajského súdu v Žiline vo vzťahu k poplatkovej povinnosti účastníkov konania za nesprávne a také, ktoré jednoznačne a evidentne nerešpektujú citované základné práva a slobody (čl. 47 ods. 3 ústavy, pozn.) premietnuté do zákonnej úpravy § 18 O. s. p.

V rámci tohto súdneho konania bola poplatková povinnosť navrhovateľa za podaný návrh na začatie konania vo výške 200.000,- Sk, čo predstavuje 6.638,78 €. Súd navrhovateľa najskôr od povinnosti od súdnych poplatkov neoslobodil z dôvodu existencie majetku v značnej hodnote. Po jeho odvolaní mu súd následne oslobodenie priznal v podstate s odôvodnením, že vlastníctvo hnutel'ných a nehnuteľných vecí si vyžaduje náklady na ich údržbu, poistenie, daň a iné výdavky. Z uvedenej formulácie vyplýva, že

vlastníctvo hoc aj značného majetku nie je dôvodom na nepriznanie oslobodenie od súdnych poplatkov.

Vo vzťahu ku sťažovateľovi predstavuje súdny poplatok za podané odvolanie sumu 25.150,- € (757.668,90 Sk). Oproti súdnemu poplatku, ktorý mal zaplatiť navrhovateľ v prípade neoslobodenia, bol súdny poplatok sťažovateľa za odvolanie v tomto štádiu konania cca 3,79 násobne vyšší. Sťažovateľovi nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov s tým, že dostatočne nepreukázal majetkové pomery, čo však nie je pravda, nakoľko do súdneho spisu boli predložené doklady, na základe ktorých súdy bežne majetkové pomery účastníkov konania posudzujú.

Navrhovateľ je živnostník, vystupuje vo viacerých obchodných spoločnostiach ako spoločník a konateľ, vlastní veľké množstvo nehnuteľností, ktoré mu prinášajú značené zisky. Okrem iného na základe dohody o urovnaní získal od Mesta Č. ďalší majetok v podobe hotovosti a nehnuteľností, ktoré neskôr so ziskom speňažil. Podľa názoru sťažovateľa navrhovateľ v tomto konaní nepreukázal dôvody, na základe ktorých by mu mal súd oslobodenie priznať, napriek tomu mu bolo oslobodenie priznané. Sťažovateľ poukazuje aj na skutočnosť, že sa súdy s jeho návrhom na odňatie priznaného oslobodenia navrhovateľa žiadnym spôsobom nevysporiadali a po predložení dôkazov o jeho značnom majetku mu oslobodenie ponechali.

Naproti tomu sťažovateľ je fyzickou osobou, ktorá ani zďaleka nedisponuje takým majetkom a takými finančnými možnosťami ako navrhovateľ. Svoje majetkové pomery zdokladoval podobne ako navrhovateľ. Súdy však vo vzťahu k nemu nepostupovali v zmysle zásady „rovnosti účastníkov konania“, pretože navrhovateľom predložené doklady akceptovali a vyhodnotili ich ako odôvodňujúce priznať oslobodenie na rozdiel od sťažovateľa, kde jeho dôkazy ako odôvodňujúce na priznanie oslobodenia neboli akceptované.

Účastníci rovnako zdokladovali svoje majetkové pomery predložením relevantných dokladov, pričom sťažovateľ súdu navyše zdokladoval aj ďalší majetok navrhovateľa. Súdy napriek tomu pri navrhovateľovi vyhodnotili jeho majetok na jeho ťarchu a oslobodenie mu priznali a pri sťažovateľovi sa s jeho majetkovými pomermi v podstate nezaoberali a oslobodenie mu nepriznali.

Sťažovateľ teda vidí porušenie základného práva „rovnosti účastníkov konania“ v tom, že pri oslobodzovaní od súdnych poplatkov súdy nepostupovali vo vzťahu k účastníkom konania rovnako, keď zdokladované majetkové pomery navrhovateľa vyhodnotili ako postačujúce na jeho oslobodenie od súdnych poplatkov a zdokladované majetkové pomery sťažovateľa vyhodnotili ako neodôvodňujúce na priznanie čo i len čiastočného oslobodenia od súdnych poplatkov aj vzhľadom k výške súdneho poplatku, ku ktorému bol sťažovateľ zaviazaný. Tým súdy vystavili sťažovateľa do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je navrhovateľ.

Na základe uvedeného sťažovateľ namieta, že v súdnom konaní oproti nemu bol navrhovateľ postupom a rozhodnutiami Okresného súdu Čadca ako aj Krajského súdu v Žiline neprímerane zvýhodnený. Navrhovateľ hoc preukázateľne majetný bol od nižšieho súdneho poplatku oslobodený a sťažovateľ hoc preukázateľne s podstatne horšou majetkovou situáciou od podstatne vyššieho súdneho poplatku oslobodený nebol. Týmto bolo porušené základné právo sťažovateľa „rovnosti účastníkov konania“ upraveného v čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.»

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 1 ústavy bolo rozsudkom okresného súdu z 23. septembra 2010 a rozsudkom krajského súdu z 24. októbra 2011, ako aj postupom predchádzajúcim ich vydaniu porušené, uvedené rozsudky zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie, prikáže okresnému súdu, aby vzájomný návrh odporcu z 13. septembra 2010 pridelil náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom zákonnému sudcovi, ďalej vysloví, že jeho základné právo podľa čl. 47 ods. 3 ústavy bolo uznesením okresného súdu č. k. 8 C 31/2010-344 z 24. januára 2011 a uznesením krajského súdu č. k. 5 Co 312/2011-365 z 24. októbra 2011, ako aj postupom predchádzajúcim ich vydaniu porušené, uvedené uznesenia zruší a vec vráti späť na ďalšie konanie okresnému súdu, ďalej vysloví, že jeho základné právo podľa čl. 47 ods. 3 ústavy bolo uznesením okresného súdu z 27. júna 2011 a uznesením krajského súdu č. k. 5 Co 313/2011-368 z 24. októbra 2011 porušené, uvedené uznesenia zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie, a napokon

prizná mu náhradu trov právneho zastúpenia v sume 323,50 €, ktoré mu zaviaže zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti nálezu.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 ústavy postupom a rozsudkom okresného súdu z 23. septembra 2010 a postupom a rozsudkom krajského súdu z 24. októbra 2011, uznesením okresného súdu č. k. 8 C 31/2010-344 z 24. januára 2011 a uznesením krajského súdu č. k. 5 Co 312/2011-365 z 24. októbra 2011, ako aj postupom predchádzajúcim ich vydaniu, uznesením okresného súdu č. k. 8 C 31/2010-408 z 27. júna 2011 a uznesením krajského súdu č. k. 5 Co 313/2011-368 z 24. októbra 2011, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu. K porušeniu základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi došlo podľa sťažovateľa v dôsledku toho, že v predmetnom konaní podaný vzájomný návrh odporcu, ktorý skutkovo ani právne nesúvisí s nárokom uplatneným navrhovateľom, súdy zúčastnené na rozhodovaní v predmetnej veci nevyhlásili na samostatné konanie, z čoho vyplýva, že uvedená vec nebola pridelená zákonnému sudcovi. Porušenie svojho základného práva na rovnosť účastníkov v konaní vidí sťažovateľ v tom, že súdy zúčastnené na rozhodovaní v predmetnej veci mu nepriznali oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, a to napriek

tomu, že svoje majetkové pomery v konaní zdokladoval „podobne ako navrhovateľ“, ktorému súdy oslobodenie od platenia súdnych poplatkov priznali, a aj napriek tomu, že ako fyzická osoba na rozdiel od navrhovateľa nedisponuje takým majetkom ako on.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy postupom a rozsudkom okresného súdu z 23. septembra 2010, ako aj k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy uzneseniami okresného súdu č. k. 8 C 31/2010-344 z 24. januára 2011 a č. k. 8 C 31/2010-408 z 27. júna 2011 a postupom predchádzajúcim ich vydaniu

Ústavný súd vo svojom rozhodovaní vychádza z ústavného princípu subsidiarity svojej právomoci vo vzťahu k všeobecným súdom vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého rozhoduje o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Vo vzťahu k rozsudku okresného súdu z 23. septembra 2010, ako aj vo vzťahu k uzneseniam okresného súdu č. k. 8 C 31/2010-344 z 24. januára 2011 a č. k. 8 C 31/2010-408 z 27. júna 2011 ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, v danom prípade nemá právomoc preskúmať uvedený rozsudok a uznesenia, pretože postup okresného súdu jeho rozsudok i uznesenia v predmetnej veci už preskúmal na základe riadnych opravných prostriedkov (podaných odvolaní) sťažovateľa krajský súd.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

**K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy
postupom a rozsudkom krajského súdu z 24. októbra 2011**

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi, ku ktorému malo dôjsť v dôsledku toho, že o vzájomnom návrhu odporcu podanom v predmetnom konaní nerozhodoval zákonný sudca.

Podľa § 237 písm. g) Občianskeho súdneho poriadku je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Sťažovateľom predložená námietka, podľa ktorej v predmetnom konaní nerozhodoval zákonný sudca, predstavuje vadu konania, ktorú je sťažovateľ oprávnený namietat prostredníctvom mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania, o ktorom rozhoduje na základe právomoci mu zverenej najvyšší súd.

S ohľadom na princíp subsidiarity ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

**K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy
uzneseniami krajského súdu č. k. 5 Co 312/2011-365 z 24. októbra 2011
a č. k. 5 Co 313/2011-368 z 24. októbra 2011**

Sťažovateľ namieta, že v predmetnom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva na rovnosť účastníkov konania odvolávajúc sa na odlišný prístup krajského súdu pri rozhodovaní o žiadostiach o oslobodenie od súdnych poplatkov podaných jednotlivými účastníkmi tohto konania.

Uznesením č. k. 5 Co 312/2011-365 z 24. októbra 2011 krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 8 C 31/2010-344 z 24. januára 2011, ktorým okresný súd

sťažovateľovi ako vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu a odvolateľovi uložil povinnosť zaplatiť na jeho účet súdny poplatok za podané odvolanie v sume 25 150 €.

Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Co 312/2011 z 24. októbra 2011 a sťažovateľom namietaným porušením základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, a preto jeho námietky proti nemu považoval za zjavne neopodstatnené.

Uznesením č. k. 5 Co 313/2011-368 z 24. októbra 2011 krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 8 C 31/2010-408 z 27. júna 2011, ktorým okresný súd sťažovateľovi ako vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporcu nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. V podstatnej časti odôvodnenia uznesenia krajského súdu č. k. 5 Co 313/2011-368 z 24. októbra 2011 krajský súd uviedol:

«Preskúmaním napadnutého uznesenia predloženého spisu, ako aj tvrdení vznesených vedľajším účastníkom, odvolací súd konštatuje, že okresný súd správne postupoval, keď nepriznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že vedľajší účastník na strane odporcu požiadal podaním doručeným okresnému súdu dňa 16. 2. 2011 o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Okresný súd následne výzvou zo dňa 2. 3. 2011, doručenou právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka dňa 8. 3. 2011 vyzval vedľajšieho účastníka na predloženie dokladov, a to príjmu za rok 2010 do februára 2011, potvrdenia od zamestnávateľa, príjem zo živnosti, ďalej aby oznámil, s kým žije v spoločnej domácnosti, a aký je jeho príjem, ktorý žiadal doložiť dokladmi, aby písomne deklaroval, či má peňažné prostriedky na účtoch v tuzemských resp. cudzozemských peňažných ústavov, ak áno, aby účty identifikoval a oznámil súdu aktuálny zostatok týchto účtov, aby oznámil, či vlastní hnutel'ný a nehnuteľný majetok väčšej hodnoty s uvedením katastrálneho územia, obce, listu vlastníctva a pod. Vedľajší účastník na strane odporcu na výzvu okresného súdu nijako nereagoval, pričom okresný súd rozhodol až dňa 27. 6. 2011, t. j. po dlhšom časovom období. Odvolací súd mal vzhľadom na uvedené za to, že námietka vedľajšieho účastníka v tom smere, že mu okresný súd nedoručil na vyplnenie tlačivo „Potvrdenie o osobných,

majetkových a zárobkových pomeroch“; je nedôvodná. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemá povinnosť uvedené tlačivo účastníkovi zaslať, navyše keď ho predmetnou výzvou požiadal o deklarovanie údajov a doloženie dokladov, ktoré by vyplývali aj z uvedeného tlačiva. Navyše okresný súd správne poukázal na to, že nakoľko si vedľajší účastník zásielku s predmetnou výzvou nevyzdvihol v odbernej lehote na súde, uplatnila sa v tomto prípade fikcia doručenia. Je potrebné zdôrazniť, že návrh, resp. žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov podáva účastník konania, o ktorého oslobodenie ide (dispozičné právo účastníka konania), preto v tejto časti konania nesie bremeno tvrdenia, ako aj dôkazné bremeno. Je v záujme účastníka konania, aby predložil všetky doklady vzťahujúce sa k jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov. Tieto doklady je povinný predložiť spolu so žiadosťou, tak aby súd mohol posúdiť odôvodnenosť žiadosti účastníka konania v zmysle ustanovenia § 138 O. s. p.. V prípade, že tak účastník neurobí, súd ho vyzve na preukázanie jeho osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, pričom uvedené tlačivo „Potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch“ slúži len ako pomôcka. Vedľajší účastník ignorovaním výzvy okresného súdu si v tomto prípade nesplnil povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť. Odvolací súd nezvážil žiaden dôvod, pre ktorý by vedľajší účastník nemohol doklady, ktoré doložil k odvolaniu, predložiť už pri rozhodovaní okresného súdu. Odvolací súd preto považoval napadnuté uznesenie okresného súdu za vecne správne, stotožnil sa s ním a v plnom rozsahu odkazuje na jeho odôvodnenie.»

Ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľ je v konaní zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom a v sťažnosti nenamietal porušenie ústavnoprocených princípov súdneho konania zakotvených v čl. 46 ústavy, ale len porušenie čl. 47 ods. 3 ústavy. Ústavný súd je viazaný návrhom sťažovateľa a v dôsledku tejto viazanosti mu neprináleží v prípade sťažovateľa preskúmanie možnosti porušenia ústavnoprocených princípov súdneho konania zakotvených v čl. 46 ústavy, keď ich porušenie sťažovateľ nenamietal.

Krajský súd v uvedenom konaní uznesením č. k. 5 Co 313/2011-368 z 24. októbra 2011 rozhodoval vo veci žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorého účastníkom je iba poplatník, t. j. osoba, ktorá iniciovala poplatkový úkon, resp. osoba viazaná povinnosťou zaplatiť súdny poplatok, s ohľadom na to možno konštatovať, že

k porušeniu základného práva na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy v rámci konania o oslobodenie od súdnych poplatkov dôjsť nemohlo. Ústavný súd preto námietky sťažovateľa smerujúce proti uzneseniu č. k. 5 Co 313/2011-368 z 24. októbra 2011 považoval za zjavne neopodstatnené.

Nad rámec uvedeného vo vzťahu k časti petitu, ktorý znie: „*Okresnému súdu Čadca prikazuje, aby vzájomný návrh odporcu Mesto Č. zo dňa 13. 9. 2010 súdu doručený dňa 14. 9. 2010 doposiaľ vedený v konaní pod sp. zn. 8C/31/2010 bol pridelený náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom zákonnému sudcovi*“, ústavný súd uvádza, že táto právomoc mu nie je daná.

S ohľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. apríla 2012